

KAITSELIIDU NOORTEORGANISATSIOONI KODUTÜTRED SISEKORD

1. ÜLDSÄTTED

1.1. Käesoleva sisekorra aluseks on Kaitseliidu seaduse, Kaitseliidu kodukorra ja Kodutütarde põhikirja kõrval ka Kaitseliidus kehtestatud muud korrad ning Kaitseliidu kesksete kollegiaalsete organite otsused. Organisatsiooni struktuur ja korralduse üldised alused on täpsustatud noortejuhi jaoks vajalike protseduuride kirjeldustega.

1.2. Kodutütarde eesmärk ja põhimõtted väljenduvad juhtsõnas, pühalikus töötuses, ristikuga kotkamärgi sümbolises tähenduses ja Kodutütarde seadustes.

1.3. Kodutütarde põhimõtted väljenduvad seadustes

- 1.3.1 kodutütar on puhas sõnas, mõttes, teos;
- 1.3.2 kodutütar armastab oma kodu ja on ustav isamaale;
- 1.3.3 kodutütar õpib hoolega ja püüab edu poole;
- 1.3.4 kodutütar austab vanemaid inimesi ja on nõrgemate kaitsja;
- 1.3.5 kodutütar ei kaeba ega hädalda;
- 1.3.6 kodutütar viib alustatud tööd alati lõpule;
- 1.3.7 kodutütar on usaldusväärne;
- 1.3.8 kodutütar on aus, karske, südamlük ja elurõõmus;
- 1.3.9 kodutütar on looduse sõber ja kaitsja;
- 1.3.10 kodutütar püüab teha head oma kaasinimestele.

1.4. Kodutütarde põhimõtete omaksvõtmisel ei piisa üksnes teadmistest – tegutsemine ja isiklik kogemus on see, mille kaudu tekib harjumus täita kodutütarde seadusi ja püüelda põhikirjaliste eesmärkide poole. Loomingulise ja püsiva tegutsemise kaudu jõuab kodutütar eesmärgini.

2. TSEREMOONIAD

2.1. Kodutütarde noor- või tegevliige loetakse organisatsiooni esindajaks siis, kui ta osaleb Kodutütarde üritustel, kannab kodutütarde vormiriietust või esitleb end organisatsiooni liikmena.

2.2. Kodutütarde juhtsõna on **“Isamaa auks alati valmis!”**

2.3. Juhtsõna kasutatakse pidulikel puhkudel töotuse tseremoonial ning tunnustuste ja ergutuste saamisel.

2.4. Töotust andes püstitab kodutütar eesmärgi, mille poole ta tahab püüelda. Töotuse andjale peab püstitatud eesmärk ja selle tähtsus olema arusaadav. Töotuse tekst peab olema peas.

2.5. Töotus antakse pidulikult koondusel ringkonna- või rühmavanema juuresolekul. Enne töotuse andmist võib rühmavanem või – juht, kes peab omama vähemalt ühe järgu võrra kõrgemat järku, pidada lühikese sissejuhatava kõne, milles juhib tähelepanu töotuse siduvusele ja tähtsusele.

2.6. Töotuse võib anda üksikult või mitmekesi.

2.7. Töotuse andja kirjutab alla töotuselehele (Lisa 1). Rühma- või ringkonnavanem annab töotuse andjale üle liikmepileti (Lisad 2,3) ja isikliku töotuselehe (Lisad 4,5).

2.8. Töotuse andmisel kannab kodutütar esmakordselt kodutütarde vormi. Kaelarätt peab olema kaelas või seotakse koonduse käigus. Vormi puudumisel võib riietus olla pidulik koos valge pluusiga.

2.9 Vormis kodutütar tervitab järgmiselt: küünarnukist kõverdatud parem käsi tõstetakse üles kõrvale nii, et sõrmeotsad jäävad silmade kõrgusele, kusjuures kolm keskmist sõrme, mis tähistavad töotuse kolme punkti (ausust, armastust kodu ja isamaa vastu, kinnipidamist kodutütarde seadustest), on sirged ja väike sõrm, mis tähistab isiklike huve, painutatakse üldhuve sümboliseeriva pöidla alla (Lisa 6).

2.10. Vormis kodutütar kasutab tervitust järgmistel juhtudel:

- 2.10.1 töotuse andmisel;
- 2.10.2 juhtsõna kasutamisel;
- 2.10.3 lipu tervitamisel;
- 2.10.4 autasude kätteandmisel;
- 2.10.5 hümni laulmisel.

2.11. Rivis tervitavad ainult rühmavanemad ja juhid, teised võtavad valvel seisangu.

3. KOONDUSTE LÄBIVIIMISE KORD

3.1. Kodutütarde peamine töövorm on koondus, kus õpitakse erinevaid oskusi, omandatakse järgukatseteks vajalikke teadmisi ning arutatakse hetkel olulistel päevakajalistel teemadel (Lisa 7).

3.2. Üksuse piduliku koonduse võib pühendada kodutütarde töotuste andmisele, rahvuslike ja riiklike pühade või riigitegelase tähtpäeva, aastapäevade ja muude sündmuste tähistamisele.

3.3. Piduliku koonduse korralduses võib ringkondades olla erisusi, seepärast võib lähtuda näidiskorrast (Lisa 8) ja kohandada seda vastavalt tegelikule olukorrale ja vajadustele.

3.4. Kodutütarde töotuse andmisel saab liige isikliku töotuslehe endale. Ringkonna töotuslehte, millel on liikmeksastunute allkirjad, säilitab noorteinstruktor. Rühma töotuslehe kinnitab töotuse vastuvõtja (reeglina ringkonnavanem või rühmavanem) oma allkirjaga.

4. KOOLITUS

4.1. Metoodiliste materjalide, koolituse sisuliste nõuete väljatöötamist ja käsiraamatute väljaandmist korraldab Kodutütarde keskjuhatas.

4.2. Järgu- ja erialakatseteks valmistuvad kodutütred salga- ja rühmajuhi, rühmavanema, noorteinstruktori või välislektori juhendamisel. Järgukatsete sooritamise kohta vormistab katse vastuvõtja protokoll.

4.2.1 Katse sooritamise kinnitab protokollil alusel Kodutütarde ringkonnavanem oma korraldusega.

4.3. Kodutütarde ringkonna salga- ja rühmajuhtide kursused viib läbi Kaitseliidu maleva noorteinstruktor, vajadusel teiste isikute abiga.

4.4. Lisaks kodutütarde järgukatsetele võib sooritada erialakatseid. Erialakatsed suurendavad kodutütarde teadmisi eri valdkondades.

4.5. Järkude õppimise ja katsete sooritamisega seotud tegevus peab kajastuma salkade ja rühmade tööplaanis ning rühma päevikus.

4.6. Kodutütarde järke on kuus:

4.6.1. VI järk (VI järk täidetakse enne töötuse andmist)

4.6.2. V järk

4.6.3. IV järk

4.6.4. III järk

4.6.5. II järk

4.6.6. I järk

4.7. Igas järgus on kuus teemat: Kodutütäre teadmised ja oskused, Eesti ajalugu, Eesti loodus, käitumine ja loovus, matka- ja skaudioskused, turvalisus ja lisaks mõni praktiline ülesanne. (Lisa 9)

4.8. I järgu kodutütar võib soovi korral kaitsta noortemagistri töö.

4.9. Kodutütäre erikatseted on järgmised:

muusik, laulja, tantsija, esmaabiandja, tugiisik, taimetark, linnutark, loomatark, fotograaf, keskkonna sõber, laskur, sportlane, organisaator, ajaloolane, perenaine, nobenäpp, päästja, kunstnik, ajakirjanik, matkaja, esineja, mälumängur, kollektsionäär, arvutispetsialist, tõlk (Lisa 10)

4.10. Erikatseid saab sooritada kodutütar tegevuse raames. Võimalik on hinnata kodutütäre kogemust, mis on saadud huvialakoolist või kui ta on lõpetanud spetsiaalse kursuse. Erikatse saamiseks vajalikke kogemusi on ta organisatsioonis kasutanud.

Otsuse kinnitab ringkonna juhatus rühmavanema kirjalikul ettepanekul.

4.11. Järgu- ja erikatsete sooritamine fikseeritakse kodutütäre isiklikus järgutunnistuse raamatus (Lisad 11, 12) või mõnel muul viisil. See otsustatakse ringkonna tasandil. Erikatse märgiga koos antakse vormikohane tunnistus üle pidulikul koondusel.

5. VABATAHTLIKU JUHI TEGEVUSJUHIS

5.1.Noortejuht juhindub oma tegevuses: riigi seadustest, Kodutütarde põhikirjast ja sisekorrast ja lastekaitset ja noorsootööd puudutavatest seadusandlikest aktidest, Kaitseliidu, noorteorganisatsioonide aastaplaanist ja väljaõppe-eeskirjast ja teistest juhismaterjalidest ning noorsootöötaja eetikast ja headest kommetest.

5.1.1 Vabatahtlik noortejuht teeb koostööd noorteinstruktoriga

5.1.2 Läbib vabatahtliku noortejuhi koolituse ja püüdleb kutsekvalifikatsioonile vastavate oskusoete omandamise poole, võimalusel taotleb ka kutsetunnistust.

5.1.3.Vabatahtlik noortejuht saab juhiseid organisatsiooni hierarhias kõrgema tasandi noortetöö eest vastutavalt juhilt.

5.2. Põhieesmärk noortejuhi töös on luua noortele tingimused, mis toetavad noorte isikliku arengut, sotsialiseerumist ja kujunemist ühiskonna hästi toimetulevateks liikmeteks. Eestit väärtustava kasvatustöö kaudu toetab juht kodutütarde ja noorkotkaste isiksuslikku arengut, järgides kodutütarde ja noorkotkaste eagrupidelisele seatud väljaõppealaseid nõudeid kui töösuuniseid.

5.3.Noortejuhi ülesanded:

5.3.1. koostab rühma liikmete nimekirja koos ühenduse pidamiseks vajalike andmetega, tagades nende andmete hoidmise ja sihtotstarbelise kasutamise.

5.3.2. koostab esimesel võimalusel rühma struktuuri, moodustades liikmetest salgad koos salgajuhtidega ning esitab andmed ringkonnavanemale;

5.3.3. teeb ringkonnavanemale esildisi rühma liikmekandidaatide organisatsiooni liikmeks võtmiseks ja rühma liikmete organisatsioonist väljaarvamiseks; edastab saadud liikmeavaldused noorteinstruktorile;

5.3.4. täidab rühmapäevikut liikmete osaluse ja toimunud ürituste või sündmuste jäädvustamiseks, esitades selle põhjal noorteinstruktorile vajalikud perioodilised aruanded;

5.3.5.planeerib ja viib rühmale läbi koondusi, õppusi, laagreid ja muid vajalikke üritusi kokku vähemalt 10 korral aasta jooksul;

5.3.6 teavitab esimesel võimalusel rühma liikmeid talle informatsioonina edastatud noortele mõeldud üritustest, edastades vastavalt vajadusele vastusena teabe rühma liikmete osalusest;

5.3.7.osaleb vajadusel ringkonna ja üleriigiliste ürituste ettevalmistamises ja läbiviimises;

5.3.8.teeb ürituste organiseerimisel ja läbiviimisel vajadusel koostööd teiste noortejuhtidega, ringkonna juhatuse ja teiste asutuste ning organisatsioonidega;

5.3.9.kontrollib pisteliselt rühma liikmetele organisatsiooni poolt väljastatud varustuse olemasolu ja seisukorda, andes vajadusel juhiseid varustuse väljavõtmiseks või väljavahetamiseks ning nõustab vajadusel liikmeid varustuse muretsemisel;

5.3.10.kontrollib vähemalt kord poolaasta jooksul rühma dokumentatsiooni kausta, mis on hoiul noorteinstruktori käes, seda vajadusel ajakohastades;

5.3.11.osaleb ringkonnakogu koosolekul ja valituks osutudes muudes kollegiaalsete juhtimisorganite tegevuses;

5.3.12.esitab vajadusel rühma liikmeid tunnustamiseks või karistamiseks ringkonna juhatusele;

5.3.13.korraldab vastavalt enda ja maleva võimalustele rühma ja organisatsiooni tegevuse propageerimist ja uute liikmete värbamist;

5.3.14.suhtleb vastavalt võimalusele ja vajadusele rühma liikmete lapsevanematega ja organiseerib nendega vajadusel koostööd;

5.3.15.täiendab end noorsootöö või organisatsiooni tegevuse valdkondades vastavalt võimalustele.

5.4 Noortejuhi õigused:

- 5.4.1 saada vajalikku infot ringkonnavanemalt, noorteinstruktorilt ja ringkonna juhatuselt malevas korraldatavate ürituste ja ringkonna tegevusplaanide kohta;
- 5.4.2 saada vajalikke nõuandeid ja juhiseid ringkonnavanemalt, noorteinstruktorilt ja ringkonna juhatuselt väljaõppe ja muu tegevuse planeerimiseks ja läbiviimiseks;
- 5.4.3 kasutada ringkonna käsutuses olevat varustust, ressursse ja muid vahendeid rühma tegevuse ja väljaõppe läbiviimiseks;
- 5.4.4 saada esitatavate dokumentide alusel kompensatsiooni isikliku sõiduauto kasutamise ja võimalusel ka muude oluliste tekkivate kulutuste eest noorteürituste ettevalmistamisel ja läbiviimisel Kaitseliidus kehtestatud üldises korras;
- 5.4.5 osaleda Kaitseliidu ja Kodutütarde üritustel ja kanda Kodutütarde vormiriietust koos eraldusmärkidega;
- 5.4.6 rakendada rühma liikme suhtes organisatsioonis ette nähtud korras ergutusi ja distsiplinaarkaristusi;
- 5.4.7 saada noortejuhtidele suunatud koolitust ja täiendõpet, osaledes kursustel ja koolitustel Kaitseliidus, Kodutütarde organisatsioonis ja mujal;
- 5.4.8 olla esitatud ringkonna juhatuse liikme ja organisatsiooni muude valitavate organite liikmekandidaadiks;
- 5.4.9 teha ettepanekuid ringkonnavanemale, noorteinstruktorile ja juhatusle ringkonna töökorralduse, ürituse planeerimise ja läbiviimise osas.

5.5 Noortejuhi vastutus:

- 5.5.1 vastutab liikmete vaimse, füüsilise ja emotsionaalse turvalisuse eest;
- 5.5.2 kasutab tema käsutuses olevat informatsiooni otstarbekalt ja konfidentsiaalsuse nõuetest lähtuvalt;
- 5.5.3 kasutab sihtotstarbeliselt ja heaperemehelikult oma valduses olevat vara;
- 5.5.4 seisab hea ohutustehnika eeskirjade tutvustamise eest ja järgib nende täitmist;
- 5.5.5 tagab noorliikmete järelvalve;
- 5.5.6 võtab vastutuse või osaleb ainult sellistes tegevustes, milleks tal on vajalikud teadmised, oskused ja õigus.

5.6 Noortejuhile esitatavad eetilised nõudmised:

- 5.6.1 on teistele noortejuhtidele ja noortele eeskujuks oma käitumisega;
- 5.6.2 ei riku oma tervist psühhotroopsete ainetega;
- 5.6.3 kasutab ja väärtustab seeläbi ilusat emakeelt;
- 5.6.4 on seadusekuulekas, sealjuures märgates ebakorrektselt käitumist teeb sellekohase märkuse teisele organisatsiooni liikmele;
- 5.6.5 lahendab ettetulevaid konflikte head käitumistava järgides, hoiab ülal dialoogi asjade positiivseks lähenemiseks;
- 5.6.6 kohtleb noori võrdselt, suhtub noorte arvamusse ja maailmapilti lugupidamise ja sallivusega;
- 5.6.7 lähtub töös sotsiaalse võrdsuse, elukestva õppimise ning perspektiivitunde arendamise ja jõustamise vajadusest, edendades igapäevaselt edasi ka oma oskusi ja teadmisi
- 5.6.8 ei kasuta kehalist ja vaimset vägivalda;
- 5.6.9 kasutab talle usaldatud infot konfidentsiaalsena ning eirab seda põhimõtet vaid siis, kui tema hinnangul on selge oht noorele, teistele isikutele või ühiskonnale üldiselt.